

rí adoptiu. «Ya soy enguerino», va manifestar, després de rebre els honors pertinents com a nou fill de la població.

Cal recordar que la relació de Gulsoy amb el País Valencià és antiga i arrenca amb la coneixença, el 1954, de Joan Coromines, a Chicago, el qual li proposà fer la tesi doctoral sobre el *Diccionario valenciano-castellano*, obra del xatívi Manuel Joaquim Sanelo (1760-1827). La relació amb el mestre Coromines, el qual evoca sempre des d'una profunda emoció d'alumne immensament agraït, el va portar a convertir-se en un dels principals col·laboradors del *Diccionario etimológico i complementari de la llengua catalana*. Les aportacions de Gulsoy als camps de la lexicografia, la morfologia i la gramàtica històrica són abundoses, cosa que li ha valgut nombrosos premis i reconeixements, no sols de la comunitat científica, sinó també de les institucions polítiques. La investidura, el 1999, de doctor honoris causa per la Universitat de València (dos anys abans ja ho era per la de Barcelona) tingué com a conseqüència la publicació dels *Estudios de filología valenciana* (UV, 2001), una obra magnífica que és una prova fefaent dels fermes lligams que uneixen aquest savi de valors universals a la faixa migjornenca del domini lingüístic.

De les jornades, amb l'acte central de reconeixement a l'emèrit filòleg, volem destacar el clima de simpatia entre tots els assistents i, sobretot, l'esplèndida acollida de l'ajuntament de la població que tingué el mèrit de fer-nos sentir a tots, i de rebot amb el Dr. Gulsoy, una mica enguerins. Tant de bo que no sigui la darrera vegada que visitem aquest lloc tan agradable, agombolats per l'extraordinària cordialitat dels seus habitants. Ell que ho veiéssim! I que hi acompanyem de bell nou el Dr. Gulsoy, qui d'aquell dia endavant és un enguerí més, però no un enguerí qualsevulla, sinó un home extraordinari, sobre el qual conflueixen abundantament bondat, intel·ligència, saviesa i una immensa garbera d'altres virtuts.

Cosme AGUILÓ
Institut d'Estudis Catalans

Trobada «Judeoespanyol i cultura popular» (Universitat de Barcelona, 21 de novembre de 2013). — El 21 de novembre de 2013 se celebrà a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona la Trobada «Judeoespanyol i cultura popular», organitzada per José Enrique Gargallo Gil amb la col·laboració de Maria-Reina Bastardas, Joan Fontana i Tous i Antonio Torres Torres. L'acte, patrocinat per la Secció de Filologia Francesa i Romànica, el Departament de Filologia Romànica i el Departament de Filologia Semítica de la UB, s'emmarcà dins dels projectes *ParemioRom (Paremiología romance: refranes meteorológicos y territorio)*, de referència FFI2011-24032, dirigit pel Dr. Gargallo, i *Medicina i màgia en els manuscrits sefardites i els seus paral·lelismes amb els manuscrits mèdics hebraicocatalans medievals*, finançat per la UB. Després de la inauguració, a càrrec del Dr. Javier Velaza (vicecdegà de Recerca i Relacions Internacionals de la Facultat de Filologia), del Dr. José Enrique Gargallo i de la Dra. Maria-Reina Bastardas, es presentaren quatre ponències que abordaven el judeoespanyol i la cultura dels seus parlants des d'una enriquidora interdisciplinarietat. En primer lloc, Cristóbal José Álvarez López, del Departament de Llengua Espanyola, Lingüística i Teoria de la Literatura de la Universitat de Sevilla, va parlar de «Refranes meteorológicos y del calendario en judeoespañol», on analitzà, a partir d'un corpus extret de monografies i de materials publicats a la revista *Aki Yerushalayim*, la tradició i els canvis que s'observen en els refranys sefardites sobre el temps. A continuació, Meritxell Blasco, del Departament de Filologia Semítica de la UB, va oferir una ponència sobre «Màgia i superstició en el món sefardita», en la qual va mostrar la barreja d'elements mèdics i de fórmules rituals al llarg de la història dels hereus de Sefarad. Després, Coloma Lleal, del Departament de Filologia Hispànica de la UB, explicà a «De quan els gestos dels jueus guarien els cristians» un seguit de tradicions màgico-religioses que eren habituals entre

els jueus de començament del segle xv, que recull, entre d'altres, Enric de Villena, i que perduraren en alguns llegats posteriors dels sefardites. Finalment, Nikola Vuletić, de la Universitat de Zadar, oferí una presentació titulada «*Entrar quiere el mes de mayo: el tiempo y los astros en la literatura tradicional sefardí*», en la qual mostrà alguns motius referents al temps i als astres dins la poesia popular sefardita, i analitzà la seva evolució des del període medieval, amb la incorporació de variants a diferents indrets. Aquesta trobada va aconseguir estrènyer lligams entre universitats, departaments i investigadors que treballen en projectes parcialment coincidents, i va posar en relleu els beneficis que se'n deriven per tal de configurar una mirada abraçadora d'una cultura tan diversa com és la judeoespanyola.

Antonio TORRES
Universitat de Barcelona

Un nou diccionari provençal-francès (4 de desembre del 2013). — En el marc dels *Dimecres del Miralh a l'Ostal d'Occitània* (DMOO) de la Universitat de Toulouse-le Mirail, el doctor Joan Thomas, professor en l'ensenyament secundari i en aquesta mateixa universitat, va pronunciar una conferència en occità el 4 de desembre del 2013, titulada «*A la descobèrta d'un tresaur! Un misteriós diccionari occitan del sègle XVIII*» on va donar a conèixer un diccionari inèdit i fins ara desconegut, del qual va subratllar el gran interès. En la ressenya que ara farem, seguim el text en francès que el conferenciant ens ha transmès amablement (el traduïm quan el citem).

El conferenciant recorda primer els treballs sobre història de la lexicografia occitana (Brigitte Schlieben-Lange i al.: *Petite histoire sociale de la langue occitane*, Perpignan, Trabucaire - Jean-Jacques Toussaint Bonnet: *Dictionnaire Provençal-François*, 1949, manuscrit conservat a la Biblioteca municipal de Digne). Joan Thomas precisa després que:

« Brigitte Schlieben-Lange menciona igualment diccionaris desapareguts ; obres de les que, a vegades, només tenim una única menció feta per algun autor. Aquests diccionaris lèxics dels quals no sabem res, dels quals no tenim cap indici, són una pèrdua inestimable per a la ciència.»

La descoberta del diccionari per Joan Thomas - Ens la comenta dient:

«[...] ens ha estat donat de descobrir un diccionari manuscrit del segle XVIII, intitulat “*Dictionnaire provençal-françois*”, sense nom d'autor, sense indicació de lloc ni de data de redacció i que sembla no haver estat mai esmentat. Tampoc no sembla haver circulat mai. Aquesta obra prové de les golfes d'una casa situada a Marselles al barri *Sainte-Anne*. El diccionari es trobava entre els arxius familiars dels Payan d'Augery, especialment els de mossèn Barthélémy. Aquests arxius provenen del mas Payan, situat entre Arles i Tarascó [...].»

L'autor de l'obra — Segons el conferenciant, tot i que l'autor del diccionari ens és totalment desconegut, se'n pot fer un retrat:

«Tot i que aquest diccionari no té prefaci o pròleg, podem, tanmateix, dissenyar un retrat de l'autor que es va perfilant a poc a poc llegint les aproximadament 34.000 entrades. La llengua és la d'un home de la regió d'Arles; és de fet el parlar de Jean-Baptiste Coye: [u] posttònica per [o] o [a], “*coumou*”, “*barcou*”, “*fremou*”, “*vignou*”, “*vierjou*”. El tancament de la [a] posttònica en [u] és atestada per Jules Ronjat (1931-40, 210) “en alguns pobles del sud de les *Alpilles* i a la Fenolleda”, sense més precisió. També notem l'ús, desconegut dels atles lingüístics, d'una oclusiva final en les paraules acabades generalment per una vocal: “*cuyet*” per “*culhèr*”, “*fariet màou en degún*.”»

Joan Thomas afegeix:

« Hom podria pensar que es tracta d'un eclesiàstic, que ha col·lectat pacientment les informacions necessàries, de tant que el vocabulari religiós i la terminologia sacerdotal s'apropen a l'exhaus-